

Miljösamverkan
Sverige

Stöd till verksamhetsut- övare vid förläggning av markkabel

Foto Ingunn Tryggvadotter

Länsstyrelserna

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	När ska en anmälan för samråd göras?	4
3.	Förläggning av markkabel.....	5
4.	Försiktighetsåtgärder	6
	Försiktighetsåtgärder vatten	6
	Försiktighetsåtgärder träd	6
	Försiktighetsåtgärder mark.....	7
	Skyddade arter och områden.....	9
	Vattenverksamhet	9
	Fornlämningar	10
	Tänk också på	10
5.	Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken	11
	När får jag börja?	11
	Vad betyder besluten?	11
	Avskriva.....	12
	Avvisa.....	12
	Ingen erinran	12
	Föreläggande	12
	Förbud.....	12
	Beslut om förväntad handläggningstid.....	12

1. Inledning

Om du ska utföra en åtgärd som riskerar att väsentligt förändra naturmiljön ska du samråda med Länsstyrelsen först. Det gäller även områden som inte är skyddade. En anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska göras då en åtgärd inte är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i miljöbalken men väsentligt kan förändra naturmiljön.

Detta stöd riktar sig till dig som verksamhetsutövare som planerar och jobbar med förläggning av nya markkablar och har tagits fram i syfte att underlätta för dig att själv utforma dina försiktighetsåtgärder och din egenkontroll. I förlängningen syftar detta till att minska antalet anmälningar för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken där det egentligen inte behövs eftersom de egna försiktighetsåtgärderna bedöms vara tillräckliga. Denna del av vägledningen fokuserar på vanligt förekommande ingrepp i naturmiljöer vid dragnings av markkabel. Med naturmiljöer menas naturmark i vid bemärkelse samt kulturmiljöer och landskapsbild. Ett stöd har också tagits fram för underhållsreparationer och för handläggare på Länsstyrelse som prövar dessa anmälningar för samråd.

Stödet är avgränsat till dragnings av markkabel eftersom det är en av de vanligaste typerna av samrådsärenden. Stödet behandlar därmed inte dragnings av luftledning eller kringverksamheter. Samma principer kan dock användas även för dessa och andra liknande verksamheter.

2. När ska en anmälan för samråd göras?

Ibland kan det vara svårt att bedöma i hur stor omfattning en åtgärd kan komma att väsentligt förändra naturmiljön. Utgångspunkten är att känsligare naturmiljöer lättare blir väsentligt förändrade av ingrepp och att mer omfattande försiktighetsåtgärder behövs för att undvika skador där.

Sådana miljöer som lättare påverkas är exempelvis våtmarker, vattendrag, ängs- och betesmarker med rik flora, viktiga kulturmiljöer med flera. Vissa åtgärder kan ändå ske inom dessa utan att naturmiljöerna påverkas.

Miljöer som brukar påverkas i mindre utsträckning är exempelvis åkermark, vägrenar, befintliga luft- eller markkabelsgator, ruderatmark och liknande. Även dessa kan i vissa fall vara känsliga eller ha höga naturvärden.

I de fall som åtgärden inte väsentligt förändrar naturmiljön, vilket kan vara effekten av de försiktighetsåtgärder som vidtas eller av att åtgärden som sådan leder till begränsad påverkan, behöver inte någon anmälan för samråd göras.

Anmälan för samråd innebär inte ansvarsfrihet för verksamhetsutövaren om någon oförutsedd skada uppstår, utan verksamheten behöver då anpassas ytterligare för att skadan ska förhindras eller åtgärdas. På samma sätt ska tillräckliga försiktighetsåtgärder vidtas för att skada ska förhindras eller åtgärdas även om anmälan för samråd inte har skett. Ansvar ligger därmed på verksamhetsutövaren oavsett om samråd har anmälts eller ej. Det kan därför vara lämpligt att dokumentera platsen före och efter åtgärden som en del i egenkontrollen.

Notera att det material som Länsstyrelsen har tillgång till, såsom inventeringar, databaser med mera, inte är heltäckande. Det är även där verksamhetsutövarens ansvar att skaffa sig den kunskap som behövs för att kunna förutsäga åtgärdens effekter på naturmiljön på platsen. På Länsstyrelsens WebbGIS finns kartsnitt över dokumenterade natur- och kulturmiljövärden tillgängliga, du kan även ladda ned kartsnittet via Länsstyrelsens Geodatakatalog.

3. Förläggning av markkabel

När åtgärder planeras behöver de utformas för att ta extra hänsyn till känsliga natur- och kulturmiljöer. Våtmarker, vattendrag, ängs- och betesmarker med värdefull flora, fornlämningar, alléer och liknande är exempel på miljöer som i första hand bör undvikas och i andra hand tas särskild hänsyn till med hjälp av försiktighetsåtgärder. Dragning genom åkermark, vägrenar, befintliga markkabelgator, ruderatmark och liknande kräver sällan försiktighetsåtgärder.

Om förläggning av markkabel genom känsligare naturmiljöer inte kan undvikas behöver försiktighetsåtgärder vidtas för att förebygga skador. Vanliga exempel på dessa försiktighetsåtgärder inom utpekade naturmiljöer finns nedan. Om de föreskrivna försiktighetsåtgärderna vidtas, innebär det oftast att en väsentlig förändring av naturmiljön inte riskeras och samråd därför inte behöver ske. Om de föreskrivna försiktighetsåtgärderna inte kan vidtas riskerar en väsentlig förändring av naturmiljön att ske och åtgärden behöver då anmälas för samråd inom den aktuella naturmiljön.

Eftersom dragning av markkabel ofta gäller en ganska lång sträcka med många olika naturmiljöer, behöver olika försiktighetsåtgärder vidtas på olika platser. Enbart de delar av dragningen där det trots vidtagna försiktighetsåtgärder finns risk att väsentlig förändring av naturmiljön kan uppstå, behöver anmälas för samråd. Övriga delar behöver inte anmälas för samråd till Länsstyrelsen. Vid en anmälan behöver det därför framgå vilka dokumenterade naturvärden som förläggningen av markkabeln påverkar, vilka försiktighetsåtgärder som planeras samt vilken risk för skada som verksamhetsutövaren bedömer ändå finns.

Det är viktigt att både de som planerar och de som utför arbetet har kunskap om vilka naturvärden som finns på platsen. Detta för att kunna bedöma vilka försiktighetsåtgärder som kan vara aktuella och om samråd kan komma att krävas för någon del.

Följande är saker som man behöver tänka på/ta hänsyn till för att avgöra om samråd krävs eller ej. Hela påverkansområdet för åtgärden kan väsentligen förändra naturmiljön, exempelvis yta för uppläggning av massor, körområde och arbetsområde i närhet av schakt. Planera förläggningen av markkabeln så att skyddade områden undviks in i det längsta. Den rimligaste metoden som innebär det minsta ingreppet och den minsta skadan ska användas.

Om åtgärden trots nedanstående försiktighetsåtgärder riskerar att medföra en väsentlig förändring av naturmiljön så ska åtgärden anmälas för samråd. Exempel på en väsentlig förändring av naturmiljön även när nedanstående försiktighetsåtgärder följs är breda schakt, 1-2 meter, inom ängs- och betesmarker med höga naturvärden och spettning genom berghällar.

4. Försiktighetsåtgärder

Försiktighetsåtgärder vatten

Eventuellt länsvatten bör samlas upp i ett slutet system eller tömmas över en vegetationsklädd yta där vattnet kan infiltrera ned.

- * *Länsvatten som hålls i ett vattendrag eller på en yta som inte är klädd med vegetation, riskerar dels att sprida föroreningar och dels att leda till erosion och grumling.*

Vid passage förbi vattendrag bör en skyddszon sparas. Skyddszonens bredd beror på hur brett område runt vattendraget som har naturvärden kopplade till vattendraget, vilket vanligtvis är mellan 2 till 10 meter. Inom skyddszonen får ingen körning, grävning, upplag av massor eller uppställning av fordon eller tankar ske.

- * *Utmed vattendrag finns ofta naturmiljöer på land som hör ihop med vattendragen, såsom sumpskog, svämplan, rasbranter, med mera. Åtgärder inom dessa miljöer påverkar vattendraget i stor utsträckning, exempelvis genom att skuggande vegetation tas bort, erosionskänslig jord hamnar i och grumlar vattendraget, områdena ofta är blöta och känsliga för körska-dor och liknande.*

Vid tryckning/ borrhning under vattendrag bör kabel förläggas minst en meter under vattendragets botten.

- * *Vid tryckning eller borrhning under vattendrag finns det risk att vattendraget kan påverkas. Därför behöver ett säkerhetsavstånd under vattendragets botten hållas. 1 meter bedöms vara tillräckligt för att minimera risken i de flesta fall. En del vattendrag och diken i jordbrukslandskap är skyddade enligt biotopskyddsbestämmelserna i 7 kap. 11 § miljöbalken. Vid risk för skada krävs dispens.*

Försiktighetsåtgärder träd

Vid passage av alléträd som omfattas av biotopskyddsbestämmelserna eller träd som klassas som särskilt skyddsvärda bör grävning, körning eller uppläggning av massor inte ske innanför en radie av 15 gånger stammens diameter. Arbetet bör utföras så försiktigt att trädens rötter, bark och grenar inte skadas av maskiner och redskap. Vid tryckning/ borrhning under särskilt skyddsvärda träd bör kabel förläggas så djupt att trädets rötter inte skadas. Som särskilt skyddsvärda träd räknas:

- Jätteträd: Levande eller döda träd som är grövre än en meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- Mycket gamla träd: Levande eller död gran, tall, ek och bok som är äldre än 200 år. Övriga trädslag som är äldre än 140 år.
- Grova hålträd: Levande eller döda träd som är grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstammen.

Om det inte går att undvika att särskilt skyddsvärda träd berörs behöver åtgärden anmälas för samråd. I samrådsanmälan ska en avvägning ha gjorts om det finns alternativa åtgärder som inte innebär skada på träden. Döda grenar kan beskäras utan att anmälan för samråd behövs.

- * *Gamla grova träd har ofta höga naturvärden, både i sig själva och som livsmiljö för ett stort antal artgrupper. Flera av dessa artgrupper omfattas av artskyddsförordningen, såsom fladdermöss och fåglar.*

Om den planerade åtgärden ändå riskerar att skada träd som klassas som alléträd och därmed omfattas av biotopskyddsbestämmelserna behövs dispens för att utföra åtgärden. Även skador på trädets rotsystem, exempelvis genom körning med tunga maskiner nära träden, strider mot biotopskyddsbestämmelserna. Trädets rotsystem sträcker sig ungefär 15 gånger trädstammens diameter från träden.

- * *Alléer fyller en viktig funktion i landskapet, eftersom de ofta ligger i landskap där det inte finns så många andra gamla träd. De fungerar som spridningskorridorer för arter samt bidrar med ekosystemtjänster såsom luftrening och skuggning i stadsmiljöer. Om alléträd riskerar att skadas krävs dispens från biotopskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. 11 § miljöbalken.*

Vid tryckning/ borrhning under särskilt skyddsvärda träd och alléträd ska kabel förläggas så djupt att trädets rötter inte skadas.

- * *Den aktiva rotzonen för de flesta träd är ner till ca 50 centimeter under markytan, förutom direkt under träd. Vid tryckning/borrhning ska det därför ske på ett tillräckligt stort djup så att rötterna inte skadas. Det är därmed även olämpligt att trycka/borra direkt under träd, då även framtida reparationer av ledningen avsevärt försvåras.*

Försiktighetsåtgärder mark

Vid arbetet får inte odlingsrösen, öppna diken, våtmarker, åkerholmar och pilevallar i odlingslandskapet skadas eller förstöras, eftersom dessa omfattas av biotopskyddsbestämmelserna. Är det inte möjligt att utföra åtgärden utan att skada något av nämnda objekt krävs dispens för åtgärden. Dispens söks hos Länsstyrelsen.

- * *Biotopskyddet är ett områdesskydd som skyddar små mark- och vattenområden som på grund av deras särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som annars är särskilt skyddsvärda. Biotoperna har också viktiga strukturer och funktioner såsom tillflyktsorter, restbiotoper och spridningskorridorer i ett storskaligt odlingslandskap.*

Passage av stenmurar i jordbruksmark ska i första hand undvikas, i andra hand bör passage ske genom tryckning eller borrhning. Schaktning och grävning får inte ske så nära stenmurar att dessa riskerar att få sättningsskador. Är detta inte möjligt krävs dispens för åtgärden, dispens söks hos Länsstyrelsen.

- * *Stenmurar i jordbruksmark är skyddade enligt biotopskyddsbestämmelserna i 7 kap. 11 § miljöbalken och får därför inte skadas. Vid tryckning eller borrhning under stenmurarna bedöms de generellt inte påverkas. För förläggning av markkabel längs med stenmurar behöver ett säkerhetsavstånd hållas för att undvika skador. Säkerhetsavståndet beror på platsens förutsättningar, såsom jordens bärighet och schaktets storlek.*

Förläggning i betesmarker som ingår i ängs- och betesmarksinventeringen (undantaget de som klassas som ej aktuell eller restaurerbar) bör undvikas. Där det inte är möjligt bör grässvålen grävas av i större stycken för att sedan läggas tillbaka överst med grässidan uppåt efter att åtgärden är utförd. Kabelskåp/nodhus bör inte placeras i betesmarker med undantag för kultiverad fodermark.

- * *Betesmarker har ofta höga naturvärden kopplade till flora, vilken riskerar att skadas vid kabeldragning. I de fall som kabeldragning behöver ske genom betesmarker, blir påverkan på floran mindre om grässvålen tas bort och läggs tillbaka uppvänd efter att åtgärden är genomförd. Kabelskåp, nodhus och liknande innebär permanenta ingrepp i naturmiljön och bör undvikas inom betesmarker.*

Vid rasing av luftledning bör material från raserad luftledning tas omhand. Eventuella stålförankringar eller betongfundament i berg bör kapas längs med berget så att inget sticker upp. Rasing inom våtmarker bör ske på tjälad mark.

- * *När luftledningar tas ned kan kvarvarande rester, såsom stålförankringar, skada naturvärden och försvåra det fortsatta brukandet av marken. Även vid själva raseringen kan skador uppkomma vid körning av fordon, särskilt inom våtmarker. Detta bör därför ske på sätt som gör att körskador inte uppstår, exempelvis genom körning på tjälad mark.*

Körskador bör undvikas. Detta kan göras genom att till exempel köra när det är tjäle, lägga ut ris eller geotextil samt genom att använda metoderna styrd borrhning/tryckning under det känsliga området. Detta är särskilt viktigt vid körning inom ängs- och betesmarker, skogliga nyckelbiotoper, våtmarker och vid vattendrag. Att bedöma körskada kan vara svårt, här är några exempel på vad en skada kan vara.

Med körskada avses till exempel:

- Alla typer av spår som inte återställs av sig självt inom 1-2 år, så att det inte längre går att se att någon kört på marken.
  - Blöt mark – alla typer av spår som leder till att vatten tar en annan väg, risk för grumling och förändrat djup/läge av vatten räknas som en körskada.
  - Gräsmarker – alla typer av spår som förstör grässvålen, skapar upptryckta kanter runt hjulspåret som i sin tur ligger lägre än omgivande mark. Spår som endast syns som en ”ruggning” i markytan räknas inte som en skada.
- * *Körskador kan bland annat leda till att vatten tar nya vägar i landskapet, att vattendrag grumlas eller däms. I gräsmarker med värdefull flora finns det en risk att körskadorna ändrar växtsammansättning och arter som snabbt koloniserar bar jord tar över.*

Skyddade arter och områden

Om fridlysta eller rödlistade arter (VU, EN, CR) berörs behöver en anmälan för samråd göras, vissa åtgärder kan också kräva dispens från fridlysningsbestämmelserna. Ask och alm är rödlistade men samråd ska endast anmälas om de är särskilt skyddsvärda. Via Artsök (knappen "ART") i Länsstyrelsernas Webb-GIS finns det möjlighet att söka inrapporterade artfynd i Artportalen. Det kräver att man har inlogg och det kan skapas på www.artkoll.se. Arter med skyddsklass 3-5 (till exempel stora rovfåglar, tjäder, de mest sällsynta orkidéerna och ormbunkarna) kan inte ses, men övriga arter kan ses, till exempel de flesta fridlysta växter, samtliga groddjur, hasselmus och alla fladdermöss utom Bechsteins. Signalsök i Länsstyrelsernas externa Webb-GIS kan användas för att se om det finns någon art med högre skyddsklass i området, men det ges ingen mer exakt information. Länsstyrelserna har i varierande grad tillgång till observationsdata för de högre skyddsklassade arterna.

- * *Om det finns fridlysta eller rödlistade arter i ett område behöver generellt extra hänsyn tas till dessa. Vilken hänsyn som är lämpligt varierar från art till art och behöver hanteras i samråd med Länsstyrelsen.*

För skyddade områden som till exempel naturreservat, Natura 2000 och liknande ska åtgärder i dessa i möjligaste mån undvikas. I annat fall kan det behövas dispens eller tillstånd för åtgärden, se vad som står i föreskrifterna för det specifika området. Föreskrifter för skyddade områden hittar du på Naturvårdsverkets sida Skyddad Natur.

- * *De naturmiljöer som skyddas som naturreservat, Natura 2000 eller liknande är ofta extra känsliga eller har mycket höga naturvärden. Dessa områden bör därför undvikas helt när det är möjligt. Om förläggning av markkabel inom dessa inte kan undvikas, så ska förläggningen anpassas så långt som möjligt för att undvika skada på de naturvärden som avses att skyddas. Till stöd för detta finns information i reservatsbeslut, skötselplaner och bevarandeplaner. Naturreservats föreskrifter reglerar också vad som är förbjudet och inte.*

Vattenverksamhet

Åtgärder som utförs inom vattenområden kan klassas som vattenverksamhet. Nedläggning eller byte av kabel i ett vattenområde är en anmälningspliktig vattenverksamhet. En sådan anmälan kan göras till Länsstyrelsen. Anmälan om vattenverksamhet behöver inte göras om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas. Det är verksamhetsutövaren som har ansvaret att visa om denna undantagsmöjlighet kan användas samt ansvarar för återställning om skador ändå uppkommer.

- * *Alla åtgärder som kan påverka vattnets kvalité och läge räknas som vattenverksamhet. Nedläggning och byte av kabel i vattenområde är anmälningspliktig enligt 19 § förordning (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. Även för anmälningspliktiga vattenverksamheter ska verksamhetsutövaren vidta tillräckliga försiktighetsåtgärder så att skada inte uppkommer oavsett*

om åtgärden har anmälts eller inte, precis som för anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Fornlämningar

Håll avstånd till fornlämningar och deras skyddsområden. Eftersom förhållandena är olika i landet kan skyddsavstånden variera. Titta på berörd Länsstyrelses hemsida och/eller kontakta dem för mer information.

Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen (2 kap.) och får inte ändras eller skadas. En lämning från år 1850 eller senare är inte fornlämning utan kallas för övrig kulturhistorisk lämning. En sådan har inte samma lagskydd, men ska visas hänsyn och aktsamhet.

Om det är omöjligt att helt undvika fornlämningar är det lämpligt att hålla sig till områden som redan är påverkade och där jordmassorna redan rörts om. Till exempel vägkropp eller befintliga ledningsschakt. Enligt 2 kapitlet 10 § kulturmiljölagen ska ett samråd ske med länsstyrelsen om en fornlämning kan beröras av åtgärden. I vissa fall krävs tillstånd enligt kulturmiljölagen, vilket söks hos länsstyrelsen. Vissa länsstyrelser hanterar samråd enligt kulturmiljölagen tillsammans med anmälan för samråd enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken.

- * *Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen (KML) från allt som kan skada dem. Eftersom fornlämnings storlek ofta är okänd, är även ett område runt om fornlämningen skyddad som ett så kallat fornlämningsområde. Fornlämningsområdets storlek beror på fornlämningen och varierar från fall till fall.*

Tänk också på

Rutiner för hantering av eventuellt spill och utsläpp av olja och drivmedel bör finnas framtagna innan arbetet påbörjas. Absorberande material för oljeuppsamling bör finnas. Vid arbete med fordon eller andra maskiner bör arbetet göras på ett sådant sätt att läckage av oljor och drivmedel inte uppstår

- * *Utsläpp av oljor och drivmedel kan vara mycket skadligt för miljön, främst för vattenlevande organismer. Även relativt små utsläpp kan få stora konsekvenser i känsliga miljöer.*

5. Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken

En anmälan för samråd för ledningsarbeten ska skickas till Länsstyrelsen med vissa undantag. Om arbetet rör verksamheter och åtgärder inom Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt ska anmälan skickas till Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM).

En anmälan ska formellt innehålla följande:

(förordning (1998:904) om anmälan för samråd 8 §)

- Anmälan ska vara skriftlig
- Anmälan ska åtföljas av en karta
- En beskrivning den planerade verksamheten eller åtgärden
- I den utsträckning som behövs i det enskilda fallet ska anmälan även innehålla en MKB (miljökonsekvensbeskrivning)
- Uppgifter om fastighetsägare och nyttjanderättshavare som berörs av verksamheten eller åtgärden

Under handläggning av anmälan kan Länsstyrelsen efterfråga mer underlag än det här eller mindre i det enskilda fallet, exempelvis kan en shape-fil tas emot istället för en karta och en inventering istället för en MKB. Av beskrivningen av verksamheten underlättar det för handläggningen av ärendet om det framgår vilken påverkan på natur- och kulturmiljövärden som åtgärden kan resultera i, samt vad för försiktighetsåtgärd som vidtas för respektive objekt. Fotografier av passager kan också bifogas till anmälan. Om den aktuella åtgärden berör en längre sträcka görs en anmälan för samråd för de delar av sträckan där åtgärden kan resultera i en väsentlig förändring av naturmiljön.

Anmäl minst sex veckor innan du planerar att genomföra åtgärden. Du måste alltid ha markägarens tillåtelse att utföra åtgärden.

När får jag börja?

En anmäld åtgärd får normalt påbörjas sex veckor efter att en komplett anmälan har kommit in till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen kan i sitt beslut meddela att man får börja tidigare. Om Länsstyrelsen inte har meddelat något beslut för samrådet inom sex veckor får verksamheten påbörjas men alla åtgärder som krävs för att undvika skada på naturmiljön måste ändå vidtas. Länsstyrelsen kan även meddela om fler försiktighetsåtgärder samt förelägga om återställning i efterhand.

Vad betyder besluten?

En länsstyrelse kan välja att svara på anmälan för samråd på olika sätt. De vanligaste typerna av besluten är förelägganden, ingen erinran, avvisning och avskrivning.

Avskriva

När ett ärende av någon anledning inte kan prövas eftersom åtgärden inte längre är aktuell, exempelvis för att sökande har dragit tillbaka anmälan, så fattar Länsstyrelsen ett beslut om avskrivning. Detta brukar mest vara en formalitet.

Avvisa

Beslut om avvisning kan ske på flera grunder. Länsstyrelsen kan avvisa en anmälan som är skickad till fel myndighet eller om den inte är komplett och därför inte går att pröva, exempelvis om det fattas kartor eller liknande. Det räknas då inte som att en anmälan för samråd har skett. Avvisning kan också göras om hela anmälan avser en verksamhet som är tillståndspliktig eller dispenspliktig enligt andra delar av miljöbalken och kan därför inte prövas i ett anmälningsförfarande.

Vissa Länsstyrelser kan också fatta beslut om avvisning av ärendet när en anmäld åtgärd är så liten att den inte alls riskerar att väsentligt ändra naturmiljön – alltså när en anmälan inte hade behövt göras. Då kan åtgärden genomföras i enlighet med anmälan, såvida tillräckliga försiktighetsåtgärder ändå vidtas.

Ingen erinran

Beslut om samråd utan erinran fattas när den anmälda åtgärden inte bedöms väsentligt förändra naturmiljön med de försiktighetsåtgärder som sökande har åtagit sig att genomföra. Om oförutsedd skada på naturmiljön uppstår är verksamhetsutövaren fortfarande ansvarig för att undvika och återställa dessa. Den anmälda åtgärden får påbörjas tidigast sex veckor efter anmälan skickades in, om Länsstyrelsen inte meddelar något annat i sitt beslut.

Föreläggande

Länsstyrelsen förelägger ofta om försiktighetsåtgärder. Det är när Länsstyrelsen ser behov av fler försiktighetsåtgärder än vad sökande själva har åtagit sig. Både verksamhetsutövarens föreslagna och de förelagda försiktighetsåtgärderna ska då vidtas. Om oförutsedd skada på naturmiljön uppstår är verksamhetsutövaren fortfarande ansvarig för att undvika och återställa dessa.

Förbud

Om det inte går att vidta tillräckliga försiktighetsåtgärder för att undvika en för stor skada på naturmiljön, kan Länsstyrelsen förbjuda åtgärden. Den får då inte genomföras, men om förbudet hindrar pågående markanvändning kan fråga om skadestånd mot staten bli aktuellt.

En anmäld åtgärd får normalt påbörjas sex veckor efter att den har anmälts till Länsstyrelsen, även om alla nödvändiga försiktighetsåtgärder ska vidtas. Om handläggningstiden är längre än sex veckor, exempelvis för att sökande behöver genomföra tidskrävande inventeringar, kan Länsstyrelsen besluta om ett tillfälligt förbud mot åtgärden inför att ett slutgiltigt beslut kan fattas.

Beslut om förväntad handläggningstid

Enligt 11 § förvaltningslagen har en verksamhetsutövare rätt att få ett beslut om förväntad handläggningstid om ärendet kan bli väsentligt försenat. För anmälan för samråd är ärendet väsentligt försenat om handläggningstiden går över den dubbla

lagstiftade tiden på 6 veckor. Ett beslut om förväntad handläggningstid ska fattas så snart det står klart att ärendet kommer bli väsentligt försenat.

**Miljösamverkan
Sverige**